

Geacht VON-lid,

Zomer 2004 ontving u als lid van onze vereniging een uitnodiging voor de algemene ledenvergadering 2004 van de VON. In de begeleidende brief meldde het bestuur dat het zich voornam om tijdens deze vergadering de leden voor te stellen de vereniging per 31 december 2004 te ontbinden. Tegelijkertijd deden de bestuursleden een beroep op u uw stem te laten horen, mocht u mogelijkheden zien de VON en het blad *Moer* voor het onderwijs in de Nederlandse taal te behouden.

Naast vier bestuursleden bezocht een achttal leden de ledenvergadering die we op 25 september jongstleden hielden. Het bestuur heeft die zaterdagmorgen in Utrecht verantwoording afgelegd over de in de afgelopen jaren ondernomen stappen om de VON en *Moer* te versterken en te behouden. Deze stappen waren met name gericht op het stoppen van de voortdurende terugloop van het ledenbestand. Daarnaast heeft het bestuur zich ingespannen het beheer van de vereniging te professionaliseren en de redactie te ondersteunen in haar werk. Deze ondersteuning, met name het aantrekken van een betaalde eindredacteur en het laten beheren van de ledenadministratie door een professioneel bureau, drukt zwaar op de begroting van de vereniging. Pogingen *Moer* bij een commerciële uitgever onder te brengen, mislukten. Doorgaan op deze weg zou op afzienbare termijn de financiële reserves van de vereniging uitputten. Omdat er zich in de afgelopen jaren – ondanks het netwerken van de huidige bestuursleden – ook geen nieuwe bestuursleden hebben aangediend en de verschijningsfrequentie en omvang van *Moer* terugliepen, zag het bestuur geen andere mogelijkheid dan de leden voor te stellen de vereniging te ontbinden.

Uiteraard is er die ochtend stevig gediscussieerd over alternatieven voor dit voorgenomen besluit. Het is duidelijk dat met name het verdwijnen van ons verenigingsblad *Moer* pijn doet. Verenigingen lijken het zwaar te hebben, of

het nu publieke omroepen zijn of plaatselijke fanfares. Zo er al een natuurlijke achterban voor een vereniging als de VON is, wij lijken hem niet meer te kunnen bereiken. Ook over de oorzaken van de relatieve teloorgang van de vereniging hebben de aanwezige leden zich uitgesproken, zonder overigens tot een duidelijke conclusie te komen.

Omdat het noodzakelijke quorum om een ontbindingsbesluit te nemen niet aanwezig was, sloot – nadat we waren uitgepraat – de voorzitter de vergadering. Zoals de statuten van de VON voorschrijven, riep de voorzitter vervolgens onmiddellijk een nieuwe vergadering bijeen waarin de aanwezige leden van de VON unaniem het besluit namen de vereniging op te heffen. Dat besluit betekent dat de Vereniging voor het Onderwijs in het Nederlands per 31 december 2004 ontbonden is. Dat betekent ook dat het blad *Moer* ophoudt te bestaan. De vergadering verzocht de leden Hans Goosen, Frans Zwitserlood, Henk Lüken en Majel Ruyters om de zaken die voortvloeien uit het ontbindingsbesluit te regelen en uit te voeren. Belangrijkste punt daarbij is natuurlijk wat we doen met de financiële erfenis van de VON. De statuten schrijven voor dat dit geld naar een doel moet gaan, dat past binnen de doelstelling van de vereniging.

Meer dan dertig jaar werken aan vernieuwing van het moedertaalonderwijs heeft veel opgeleverd. Hoeveel blijkt misschien het beste als je al die jaargangen *Moer* doorbladert en leest. Wij kunnen ons voorstellen dat u die jaargangen niet meer binnen handbereik op de plank heeft staan. Het lijkt ons van belang om nu de VON Nederlandse onderwijshistorie gaat worden, eens goed te kijken of we haar geschiedenis niet op een eenvoudige manier voor u en de anderen kunnen ontsluiten. Wij stellen ons voor dat lerarenopleidingen dit materiaal goed kunnen gebruiken. Ook wetenschappers die geïnteresseerd zijn in de wijze waarop het werkveld visies op het schoolvak heeft ontwikkeld en veldpraktijken kritisch heeft beschreven en geanalyseerd, zijn geholpen met dit corpus aan vakliteratuur. Wij willen dus uit laten zoeken of en hoe het mogelijk is om alle jaargangen van *Moer* te digitaliseren om deze via

cd-rom of via het web te laten ontsluiten. Dit digitaal archief zouden alle leden moeten krijgen. Daarnaast willen we het ook aan alle abonnees en derde partijen aanbieden. Voorwaarde is dat iedereen dit archief gratis moet kunnen raadplegen. De afgelopen maanden heeft een werkgroep uitgezocht wat de mogelijkheden zijn; we verwachten dat de eigenlijke digitalisering in de loop van 2005 uitgevoerd zal kunnen worden.

De ontwikkelingen in het onderwijs in het Nederlands gaan verder, dus het na digitalisering van *Moer* overgebleven deel van erfenis, willen we gebruiken om het veld te ondersteunen in activiteiten die anders niet of moeilijker te organiseren zijn. Een van de laatste succesvolle en drukbezochte verenigingsactiviteiten was een door VON en Levende Talen georganiseerde conferentie over het schoolvak Nederlands in het vmbo. Wij denken er dus over een potje voor dit soort activiteiten te reserveren.

Over vergelijkbare ideeën hebben we ook al gebrainstormd. Misschien dat u ons nog suggesties wilt doen, die passen binnen de VON-doelstellingen: wij horen het graag.

Het bestuur van de VON neemt in deze laatste uitgave van *Moer* afscheid van u. Wij wensen u een goed 2005.

Namens het VON-bestuur

Robbert Roosenboom, voorzitter
Utrecht, januari 2005

Ieder jaar geeft Moer een themanummer uit. Dit is een extra dik nummer over een specifiek thema van het onderwijs in het Nederlands. Indien u nog niet zo lang lid bent van Moer, mist u wellicht een aantal van deze themanummers. U kunt ze alsnog bestellen. Sommige themanummers zijn helaas niet meer leverbaar. Onderstaande nummers zijn nog beschikbaar (zolang de voorraad strekt!) Het thema en de prijs van de nummers zijn als volgt:

Moer 1990 • 7	Leren alfabetiseren € 2,50 (+ € 2,50 porto)
Moer 1994 • 6	Nederlands als tweede taal € 2,50 (+ € 2,50 porto)
Moer 1996 • 6	Tweede Fase € 5 (+ € 2,50 porto)
Moer 1999 • 3	Kunstzinnig taalonderwijs € 12 (inclusief porto)
Moer 2001 • 3	Lezen, waarom zou je? € 2,50 (+ € 2,50 porto)
Moer 2003 • 1	Schrijven in stappen € 2,50 (+ € 2,50 porto)

U kunt een themanummer bestellen door het bijbehorende bedrag over te maken op gironummer 28 31 310 t.n.v.VON, Amsterdam. VERGEET NIET HET JUISTE THEMA EN NUMMER VAN MOER TE VERMELDEN EN UW EIGEN ADRES!

Bij bestelling van meer dan één themanummer blijft de prijs per nummer hetzelfde, maar veranderen de portokosten:

- Bij 1 exemplaar betaalt u € 2,50 portokosten
- Bij 2 exemplaren betaalt u € 3 portokosten
- Bij 3 exemplaren betaalt u € 4 portokosten
- Bij 4 t/m 19 exemplaren betaalt u € 5 portokosten
- Bij 20 exemplaren of meer betaalt u € 6 portokosten